

Gülçin DEMİRCAN
Araştırma Görevlisi

**YAPIM SÜRECİ VE İÇERİĞİ İLE
ANAYASACILIK AÇISINDAN FARKLI
BİR DENEYİM ÜZERİNE İNCELEME:
2009 BOLİVYA ANAYASASI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

2009 BOLİVYA ANAYASASI'NIN ANAYASACILIK HAREKETLERİ BAKIMINDAN YERİNİN TESPİTİ

I. GENEL OLARAK ANAYASACILIK HAREKETLERİ VE ÜÇÜNCÜ DALGA ANAYASACILIK.....	5
A. Genel Olarak.....	5
B. Üçüncü Dalga Anayasalara Hâkim Olan İdeoloji: Neoliberalizm..	11
C. Üçüncü Dalga Anayasaların Yapımı: “Demokratik” Anayasa Yapım Süreçleri.....	14
II. DÖRDÜNCÜ DALGA (AND) ANAYASACILIĞININ BİR GÖRÜNÜMÜ OLARAK 2009 BOLİVYA ANAYASASI.....	20
A. Yeni Latin Amerika Anayasacılığı (Anayasacılıkta Dördüncü Dalga)	20
B. Dördüncü Dalga Anayasacılık ve Bolivya'nın Yeni Anayasası	27

İKİNCİ BÖLÜM
BOLİVYA'YI 2009 ANAYASASI'NI YAPMAYA
GÖTÜREN SÜREÇ VE ANAYASANIN
YAPIM SÜRECİ

I. BOLİVYA'YI 2009 ANAYASASINI YAPMAYA GÖTÜREN TARİHSEL SÜREÇ	31
A. Bolivya Hakkında Genel Bilgi	31
B. 1952 Devrimi	36
C. 1952 Sonrasında 2000'li Yıllara Kadar Bolivya	38
D. Hakları İçin Mücadele Eden Bir Halk: Su ve Gaz Savaşları	41
II. 2009 BOLİVYA ANAYASASI'NIN YAPIM SÜRECİ.....	47
A. Anayasa Yapım Sürecine Halkın Katılımı.....	47
B. Kurucu Meclis ve Anayasanın Oluşturulma Süreci.....	49
C. Referandum ve Anayasanın Yürürlüğe Girmesi.....	56

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
2009 BOLİVYA ANAYASASI'NDA
İDEOLOJİ, KAMUSAL ERKLER VE
HÜKÜMET SİSTEMİ

I. GENEL ÇERÇEVE.....	59
II. 2009 BOLİVYA ANAYASASI'NIN İDEOLOJİSİ.....	62
A. 2009 Bolivya Anayasası'nın Genel Ruhu İtibariyle İdeolojisi	62
B. Anayasalarda İdeolojii Gösterme Biçimi Olarak Başlangıç Bölümleri ve 2009 Bolivya Anayasası	70
1. Genel Olarak Başlangıç Bölümlerinin Anayasalar İçin Anlamı	70
2. 2009 Bolivya Anayasası'nın Başlangıç Bölümü: Çevre Vurgusu, Çoğulculuk Taahhüdü ve Neoliberalizmden Kopuş	74
III. 2009 BOLİVYA ANAYASASI'NDA KAMUSAL ERKLER	79

A. Genel Olarak.....	79
B. Yasama.....	81
C. Yürütme.....	82
D. Yargı	83
1. Temel Esaslar.....	83
2. Yargı Teşkilatı.....	84
3. Çoğul Uluslu Anayasa Mahkemesi.....	86
E. Çoğul Uluslu Seçim Kurulu.....	88
IV. 2009 BOLİVYA ANAYASASI'NDA HÜKÜMET SİSTEMİ: BAŞKANLIK REJİMİ	90
A. Genel Olarak Başkanlık Sistemi	90
B. Latin Amerika Anayasacılığında Başkanlık Sistemi	93
C. 2009 Bolivya Anayasası'nda Başkanlık Sistemi.....	97

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
2009 BOLİVYA ANAYASASI'NDA HAK VE
ÖZGÜRLÜKLER, HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİ
KORUMA MEKANİZMALARI VE
UYGULAMA İLE HÜKÜMETE YÖNELİK
BİR KISIM ELEŞTİRİLER

I. 2009 BOLİVYA ANAYASASI'NDA HAK VE ÖZGÜRLÜKLER...	105
A. Genel Olarak.....	105
B. 2009 Bolivya Anayasası'nda Çevre Hakkı ve Doğanın Hakları ...	111
C. Yerli Halkların Tanınması ve Hakları Bakımından Bir İnceleme ve 2009 Bolivya Anayasası'nda Özerklik	118
1. Genel Olarak Yerli Halklar ile Ulusların ve Çok Kültürlülüğün 2009 Bolivya Anayasası'ndaki Düzenleniş Biçimi.....	118
2. Yerli Halkların Hakları.....	121
3. 2009 Bolivya Anayasası'nda Özerklik	123

II. HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNMA MEKANİZMALARI BAKIMINDAN 2009 BOLİVYA ANAYASASI	126
A. Genel Olarak Savunma Davaları	126
B. Anayasal Koruma Davası (Amparo Başvurusu)	130
III. UYGULAMA İLE HÜKÜMETE YÖNELİK BİR KISIM ELEŞTİRİLER	132
IV. 20 EKİM 2019 SEÇİMLERİ VE SONRASINDA YAŞANAN OLAYLAR.....	141
SONUÇ	149
KAYNAKÇA.....	155